

Sárdi Fülöp Érettségi Tablója

Ez az érettségi tablónk, 1932-ből, Budapestről. Én a két évszám között vagyok, középen. Azért kerültem ilyen elegáns helyre, mert én voltam az önképzőkör elnöke.

Elemi után a Markó utcai Bolyai reálba [lásd: gimnázium és egyéb középiskolák] mentem, és ott két évet jártam. Nem ott érettségiztem, hanem a Kertész utcai Kereskedelmi Főiskolában [Felső kereskedelmi iskola volt; lásd: kereskedelmi iskolák. -- A szerk.], 18 évesen, 1932-ben.

Általában elég jól tanultam. Nem voltam a legjobb, de a legjobbak között. Annyira, hogy az önképzőkör elnöke lettem a kereskedelmiben, és ugyanakkor az iskolában lévő úszószakosztálynak is a vezetője voltam. Az önképzőkörben szavalatok voltak, kis jelenetek előadása volt. A magyartanárom Felsőöry Pongrácz Elemér volt, az egy nagy irodalmár volt, és nagyon patronálta az önképzőkört. Annyira, hogy aki szerepelt az önképzőkörben, az kapott egy jó pontot. Franciát tanultam, zsidó hittanra jártam. A harmincből körülbelül kilencen voltunk zsidók, akik egy zsidó tanárhoz jártak. Én nem tanultam meg olvasni héberül, és a tanár mindig azt mondta, hogy lehet egy zsidó önérzet ilyen, hogy nem tanulja meg a hébert. De hát ő se tudott velem sokat csinálni. A többiek legalább olvasni tudtak. Úgy emlékszem, volt egy fiú, az elég vallásos volt, de általában nem volt ez nálunk. Minden szombaton el kellett menni zsinagógába -- a Dohány utcába jártunk --, és végig is hallgattuk az istentiszteletet. Csak üldögéltünk és hülyéskedtünk. De ott voltunk.

Nekem az iskolában nem voltak antiszemita élményeim. Ott nagyon komoly tekintélyünk volt -- egyrészt nekem személyesen, én egy eléggé vezéregyéniség voltam az osztályban. De közvetlenül az iskola után már igen. Mert az érettségi után az olyan korú embernek, mint én voltam, leventére [lásd: levente-mozgalom] kellett járnia. Az Aréna úton volt az Albrecht laktanya -- azt hiszem, így hívták --, és oda jártunk be minden vasárnap délelőtt leventére. És ott már komoly atrocitások voltak, lezsídoztak meg kellemetlenkedtek.